

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103. Telephone: 431-6344

XLIX

Lapkritis — November 23, 1964 Nr. 132

ILIUSTRUOTAS TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

NATO DILEMA

PASIKEITUSI BŪKLĖ REIKALAUJA KITOS APSIGYNYMO SĄJUNGOS FORMOS. — NORS APIE KILUSIĄ KRIZĘ LABAI DAUG KALBAMA IR RASOMA, KOL KAS DAR NIEKAS NEIŠĖJO SU KONKREČIAIS PASIŪLYMAIS. — VIENINTELIS KONKRETUS PROJEKTAS IR TOLIAU LIEKA TARPTAUTINIS LAIVYNAS

Vytautas Meškauskas

New York Times C. L. Sulzbergeris samprotuoja iš Paryžiaus, kad de Gaulle sukėlė paskutinę krizę Europoje norėdamas sustabdyti bet kokius pakeltimus Vakarų santarvėje iki savo pasimatymo su prezidentu Johnsonu, o juodviejų pasimatymas galėtų įvykti tik kitų metų pradžioje. Per tuos keletą mėnesių galėtų išsikristalizuoti ir konkretūs pasiūlymai, kaip tą santarvę ir kon-

krečią jos išraišką -- NATO -- pertvarkyti.

Pats prezidentas Johnsonas tuo reikalu savo dvare tarėsi su Valstybės Sekretorium Dean Rusk ir Gynimo Sekretorium Robert McNamara. Rusk skundėsi, kad Paryžius savo nepasitenkinimą pareiškia bendromis frazėmis, visai neduodamas specifinių pasiūlymų, kokį NATO jis norėtų matyti. Tuo tarpu Pentagono vyraujanti, anot TIME, daug paprastesnė pažiūra: "There is nothing wrong with Nato except Charles de Gaulle".

Tokia pažiūra tačiau nėra teisinga. Dabar ne 1949 metai, kada buvo įkurta NATO sąjunga. Europa tada buvo silpna, sovietų grėsmė reali, JAV turėjo atominių monopolį. Nuo to laiko daug kas pasikeitė. Europa tapo turtinga, o JAV - Sovietų santykiuose vėl pasigirdo Jaltos melodija. Be to, JAV viešpatuoja toks talkos išlaikymo noras, kad dėl to gali būti pasiryžta paaukoti ir kai kuriuos svetimus kraštus.

Vienintelis konkretus pasiūlymas sustiprinti NATO sąjungą ir išlaikyti kitų jos narių baimę yra tik tarptautinis atominis laivynas -- MLF, apie kurį jau esame daug kartų šioje vietoje rašę. Bet tas pasiūlymas kelia tokių abejonių, kad iki šiol dėl jo vis nesusitarinama. JAV neryžtingumas, atrodo, paskutiniuoju laiku mažina ir vokiečių norą jame dalyvauti.

Iš kitos pusės, kas galėtų atstoti NATO apsaugą Prancūzijai? Sąjunga su Sovietų Sąjunga? Ta tema su de Gaulle šnekėjosi buvęs kancleris Adenaueris per savo paskutinę viešnagę Paryžiuje. Vokietis prancūzų įspėjo:

"Neužmirškite, kad rusai stovi prie Elbės. Jei Vokietija krin-ta, kris ir Prancūzija".

De Gaulle į tai atsakė, kad jis supranta tą pavojų. Jo -- to pavojaus -- rasit, galima būtų išvengti dviem būdais. Pirmasis būtų Vokietijos sujungimas Jungtinės Europos rėmuose. Kitas -- susitarimas su sovietais, paliekant dabartinę padėtį. De Gaulle būtų mielesnis pirmas sprendimas, tačiau jei jis būtų neįmanomas, reiks griebtis antrojo -- grąžino jį.

Bendra europinė politika tačiau galima -- anot de Gaulle -- tik tuo atveju, jei Vokietija neatiduotų savo nepriklausomybės Amerikos rankas. O Vokietijos įstojimas į MLF tik su JAV atimtų bet kokią galimybę vokiečių ne-

priklausomai politikai užsienio ir kariniuose reikaluose. Iš kitos pusės, MLF padidins JAV ir Vokietijos balsą NATO, kurios kiti nariai tada pasijustų visai pavergti tų dviejų valstybių interesams. Dėl to Prancūzija turėtų iš tos sąjungos išeiti.

Reiktų atsiminti, kad šiuo metu ir britų vyriausybė nesnaudžia. Ji pareiškė noro tam tikrom sąlygom prisiidėti prie NATO. Dėl to jų užsienio reikalų ministeris Patrick Gordon Walker jau kalbėjosi su vokiečių užsienio reikalų ministru Schroederiu ir tas žada gruodžio 11 d. atvykti tolimesniems pasitarimams Londoną. Londone tuo metu bus ir kiti iš Washingtono grįžęs premjeras Wilsonas.

Lietuvoje trūksta maisto

Tik ką atvykę iš Lietuvos pasakoja, kad Kaune ir kituose Lietuvos miestuose labai trūksta maisto. Ne tik mėsos, bet ir milų ši rudenį nebegalima gauti.

Partijos ir įmonių įstaigų pareigūnai labai šnairuoja į tuos, kurie gauna bet kurią paramą iš užsienio.

Viso okupuotoj Lietuvoj žmonių susirinkimuose tokiems grąšinama ir draudžiama bet ko prašyti iš užsienio ar dėkoti už gautus siuntinius.

Žmonių moralė visai kritusi. Laisvės viltys užgeso nuo nepavykusio Vengrijos sukilimo laiku. Jaunimas gyvena tik šia diena, yra jei ne ateistinis, tai bent visai nepraktikuojas. Pasikeitimai Maskvoje visai nekomentuojami Lietuvoj. Nors siaurus ratelius dažnai pajukiamas "didysis broliš", bet niekas viešai ar slaptaividaus ar užsienio politika nesidomi. Visi stengiasi tik išsaugoti savo gyvybę ir išvengti kalėjimo.

Pasitikėjimo nėra netik tarpkaimynų, bet ir šeimoj, nes vaikai vienu ar kitu būdu išplepa partiečiams tėvų nuotakas. Labai mažas vaikų skaičius mokosi religijos pas "bobutes", nes tokie pajukiami mokyklose ir jų tėvai barami darbovietėse.

LIETUVIUS STUDENTUS

Mieili Kolegos:

Kaip kad gal jau žinote, ateinančio Lietuvos Studentų Sąjungos Visuotinio Suvažiavimo tema yra: "Dabartinis Lietuvis Studentas; Kas jis yra?". Tikslas yra išspręsti ir išnagrinėti, su kokių studentų galvėjimu mes šiandieną turim reikalą. Ką jis galvoja; ko jis nori; ko siekia, kuo tiki; ką jis laiko savo tiks-

Akademiniš Skautų Sąjūdis Chicagoje lapkričio 1 d. minėjo 40 metų gyvavimo sukaktį. Ta proga Jaunimo Centre buvo sukurta akademija. Nuotraukoje Akademikų Skaučių Draugovės ir Korpl Vytis vėliavos prie paminklo žuvusiems dėl Lietuvos laisvės.
A. Kezio, S.J., nuotrauka

LIETUVIŲ STUDENTŲ SUVAŽIAVIMAS DETROITE

Lietuvių Studentų Sąjungos XIV-tasis visuotinis suvažiavimas įvyks lapkričio 26-29 d.d. Detroito, Statler Hilton viešbutyje. Į šį suvažiavimą bursis studentija iš Omahos, Chicagos, Clevelando, Baltimorės, Philadelphijos, New Yorko, New Jersey, Bostono, Urbanos, Worcesterio, Toronto, Montrealio ir kitų JAV ir Kanados vietovių. Rengėjai tikisi sulaukti apie tris šimtus studentų. Jaunimas šiais metais pasirinko diskutuoti dabartinį studentą ir jį apibūdinti, ko jis siekia, koks yra jo tikslas, kokia yra studento politinė ir lietuviškos išlaikymo užduotys ir t.t. Šiais diskusijais praves jaunasis architektas iš Bostono Paulius Žygas ir Antanas Saulaitis, S.J., kuris šiuo metu studijuoja Westton Kolegijoje, Massachusetts.

Amerikonas studentas R. Cullen apibūdins lietuvių studentą, kaip jis atrodo Amerikos visuomenėje, "The Place of the Ethnic Group in Today's Society". Prof. dr. Juozas Eretas, iš Šveicari-

jos, skaitys paskaitą: "Lietuvis Studentas ir Tremtis".

Padėkos dienoje skyrių valdybos ir pavieniai nariai išklaitys skyrių veiklos pranešimų ir dalyvaus Gabrieliaus Gedvilos specialiam seminare, kuriame bus išaiškinta Liet. Stud. S-gos struktūra, jos veikla ir tikslai. Ketvirtadienio vakare vyks atskirų ideologinių organizacijų pasitarimai ir šokiai. Ateitininkai, neolituanai ir skautai akademikai kruopščiai ruošiasi šiai programai. Ši programa vyks atskiroms ideologinėms organizacijoms skirtingose vietose.

Be paskaitų vyks ir atskirų komisijų posėdžiai. Bus Lituanus Remti Komiteto posėdis, ideologinių organizacijų valdybų ir LSS CV posėdis, kurio pagrindinis tikslas bus artėjantis Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas. Suvažiavimo metu vyks ir meno paroda. Meno parodoje dalyvaus jau-

nieji menininkai iš Cleveland, Detroito ir Chicagos. Meno parodos atidarymo proga Vytautas Raulinaitis skaitys paskaitą.

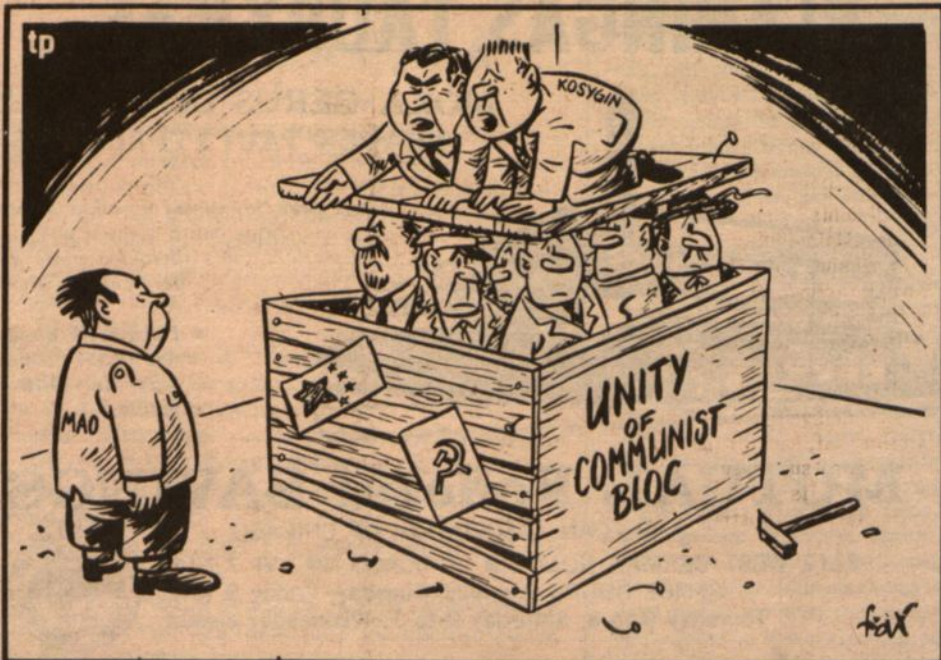
Studentų suvažiavimai yra pasižymėję savo jaunatviška nuotaika. Ir šis suvažiavimas šalia svarbios ir rimtos programos turės ir linksmają dalį. Penktadienio vakare Clevelande studentai Gaizutis, Januškis ir Rukšėnas palinksmins nuvargusius dalyvius, o šeštadienio vakare, prieš šokius, dalyviai ir svečiai pamatys dramos rečitalį, kurį išpildys aktorai Nijolė Martinaitytė ir Jonas Kelečius iš Chicagos.

Studentija kviečia Detroito visuomenę atsilankyti netik į paskaitas, bet ir į penktadienio ir šeštadienio vakarus.

Iki pasimatymo suvažiavime, RENGĖJAI

Lietuvių Studentų Sąjungos pirmininkas Algis Zaprackas tarp Rimmo Liutkaus ir Augustino Idzelio. laike pasitarimo sąjungos reikalais.

- Nestovėk, o padėk mums atgal juos sugrūsti!...

GINČAS DĖL SUOMIŲ-SOVIETŲ KARO...

J. Jašinsko atsakymas P. Žiliui

P. Žilio rašinys, atspausdintas Dirvos š. m. nr. nr. 109-112, yra įdomus, Surinkta apščiiai vertingos medžiagos. Naudodamas tą medžiagą, papildęs ją kitų šaltinių duomenimis, neutralus komentatorius galėtų parašyti teisingą išvadinį straipsnį, iš kurio būtų matyti, kiek Vakarietių suteikta suomiams to karo metu pagalba buvo vertinga, kodėl jie -- suomiai -- nesulaukė pagrindinės ir svarbiausios pagalbos -- gyvyšios pajėgos, kodėl suomiai to karo metu elgėsi taip, o ne kitaip ir t. t. Paties Žilio iš jo surinktos medžiagos daromos išvados yra labai savotiškos ir, dažnu atveju, labai prieštaraujančios patiekto medžiagos duomenims. P. Žilys moka kruopščiai rinkti medžiagą, bet nepajėgia padaryti iš jos teisingų išvadų.

Tas rašinys būtų žymiai įdomesnis ir vertingesnis, jeigu jame nebūtų nuolat kaišiojamas pašalinis asmuo. Pakeitęs su tuo asmeniu buvusią pokalbio temą: "Kokią pagalbą suomiai gavo" į "užkulisius", pokalbį tik pratęsė, ne vietoje jį įpindamas. Galėjo atsakyti atskirame skirsnyje ir visai trumpai.

Dabar, va, tas taip plačiai ir nevertai Dirvoje "išreklamuotas Naujienų pabrėžininkas" yra priverstas prašyti šio laikraščio redakciją duoti vietos ir jo pastaboms.

Suomių-rusų karas 1939-1940 m. yra netolimos praeities istorinis įvykis. Kalbant apie jį ir naudojant skaičius, datas ar asmenų vardus nieko negalima išsigaivoti: tai būtų tiesos iškreipimas. Viskas yra surašyta gausiuose šaltiniuose: atsiminimuose, istoriniuose veikaluose, to karo apybraižose, įvairių kraštų enciklopedijose. Gali tie duomenys kai kur vieni su kitais prasilenkti ar nesutikti, tačiau jokių būdu negalima tų duomenų primesti juos naudojančiam ir už tai tą rašančiam asmeniškai niekinti ir kaltinti.

P. Žilys pirminiame savo rašinyje -- "Kokią pagalbą kare prieš Sovietus gavo Suomija"

(Žiūr. š. m. Dirvos nr. nr. 21-22) ir pastarajame -- "Suomių-Sovietų karo užkulisiai" apščiiai naudoja statistinių duomenų ir datų. Jo oponentas, jam į pirmąjį rašinį atsakydamas ir tuos duomenis cituodamas, niekur nebendė jų prikergti tuos duomenis padavusiam, o P. Žilys elgiasi visai priešingai:

1. "J. Jašinskas rašo: "Suomijos armija, turėjusi tik 3 pėstininkų divizijas, vieną kavalerijos brigadą ir vieną tankų kuopą", (aišku, kalbama apie taikos meto armiją. J.) "papildyta sumobilizuotais paruoštais ir pusiau karui apmokytais rezervistais". Ar iš to neišduoda, kad Suomija karui prasidedant buvo sumobilizavusi atsarginius-rezervistus? Ir ar reikia aiškinti, kad net nesumanus eilinis, nekalbant apie aukšto laipsnio karininką, žino, jo mobilizaciją pravedus, turima taikos meto armija padidėja keletą kartų? Dėdamasis šitos tiesos nesuprantas, Žilys juokiasi pats iš savęs...J)" "pasitiko puolantį priešą penkiuose skirtinguose ruožuose-sektoriuose". Po čia pakartotos citatos, ja detalizavęs -- įvardyjęs kiek divizijų Suomija buvo numaciusi sumobilizuoti ir kiek jų turėjo po mobilizacijos, ir pridėjęs rusų duomenis ir jų pačių-rusų naudotas pajėgas ("Pradinės sovietų pajėgos siekė 4 armijas, arba 26-28 divizijas ir 6 tankų brigadas") išneša sprendimą: "Iš to matosi, kad J. Jašinskas nežino, kada Suomijos kariuomenė buvo sumobilizuota, kiek ji turėjo divizijų, kaip ji buvo sutelkta, kaip pasitiko puolantį priešą, nei kaip tas priešas puolė ir t. t."

2. "Netiesa, kad maršalas Timošenko buvo paskirtas vyriausiu karo fronto vadu."

3. "...tvirtindamas, jog marš. Timošenko puolimui (Mannerheimo linijoje J.) buvo sukoncestravęs apie 300,000 vyrų, aiškiai parodo, jog J. Jašinskas neturi supratimo apie jėgų disproporciją šiame bare ir bendrai tame kare." Iš paduotų P.

Žilio rašinio citatų (Dirvos nr. 109) išeina, kad Jašinskas pats iš savo piršto išsilaužė visus tuos duomenis ir marš. Timošenkos pavardę.

O "kaltininkas", P. Žiliui į tai atsako: pasiėmę "The new Funk & Wagnalls Encyclopedia (1950-51 m. New York) dvidešimt devintąjį tomą ir atsivertę 10,634 psl., "Russo-Finnish War" skyriuje rasite visus aukščiau paduotus duomenis. Jeigu tie duomeniniai nesutinka su P. Žilio šaltiniais ir jeigu jis juos laiko neteisingais, tada patartina jam kreiptis ne tik į tos enciklopedijos redakciją, bet ir į Suomijos pasiuntinybę Washington, nes tos enciklopedijos pirmame tome 14 psl. išreikšta padėka visoms atstovyboms ir pasiuntinyboms, jų tarpe ir Suomijos, esančioms Amerikoje (Žiūr. I tomą 16 psl.) talkininkavusioms paruošti ir išlyginti tekstus ir iliustracijas tos enciklopedijos leidime.

Dabar truputį linksmiau: "J. Jašinskas sutinka, kad to karo metu Suomija gavo iš laisvojo pasaulio tautų 1426 įvairių rūšių pabuklus ir įrodinėja, kad esą frontas buvęs 1528 km. ilgumo, tai neišėina nė po vieną pabuklą kilometrui..."

"Iš to tenka daryti išvadą, kad Jašinskas neturi supratimo, koks ir kur buvo tikras frontas" (Jašinsko rašinyje aiškiai pasakyta: "Pagrindinė rusų ofenzyva buvo vykdoma vadinamoje Mannerheimo linijoje 70 mylių platumoje Karelių sąsmaukoje." J) ir nežino, kad pabuklai duodami ne kilometrams, o kariuomenės dalims-divizijoms, korpams" (o kur tos dalys veikia: stratosferoje ar esančiame žemėje fronte? J).

"Kadangi Jašinskas rašo, kad suomiai pasitiko puolantį priešą su 3 papildytais ... divizijomis ir kav. brigada" (Niekur Jašinsko rašinyje nėra pasakyta: "su papildytais 3 divizijomis ir kav. brigada", bet aiškiai prašyta: "Suomijos armija, turėjusi tik 3 pėstininkų divizijas, vieną kav. brigadą ir vieną

tankų kuopą, papildyta sumobilizuotais paruoštais ir pusiau karui apmokytais rezervistais..."

Buv. Gen. štabo karininkas privalėtų žinoti skirtumą tarp papildytos armijos ir papildytų divizijų. Kadangi jis dedasi to nežinąs, aną pasakymą perredaguosime: "Sumobilizuoti paruošti ir pusiau karui apmokyti rezervai, papildyti armija, turėjusia 3 pėst. divizijas, 1 kav. brigadą ir 1 tankų kuopą, pasitiko puolantį priešą ir t. t. "1528 km. fronte, tai išeitų, kad kiekvienas Suomijos jungtinis-divizija gavo 350 pabuklų..." (Karo pradžioje nė vieno tų pabuklų suomių armija dar neturėjo). Toliau Žilys tuos pabuklus išdalina dešimčiai divizijų, o po to, užmiršęs savo oponentui duotą pastabą, kad: "pabuklai duodami ne kilometrams, o kariuomenės dalims", visus tuos pabuklus sugrąžina į Mannerheimo liniją 100 km. fronte ir skelbia didingus rezultatus: "Pagrindinio - lemiančio baro kilometrui Suomija gavo po 1420:100-14,26 įvairių pabuklų".

Šitoks žongleravimas pabuklais yra visai klaidingas: a) tie pabuklai gauti ne prieš karą ar karo pradžioje, bet viso karo (apie 3 1/2 mėnesio) laikotarpyje, b) gauti iš įvairių -- Prancūzijos, Švedijos ir kt. kraštų, vadinasi, skirtingų standartų, todėl suomiai jų tuoju negalėjo panaudoti, nes teko apmokyti komandos. O toms komandoms -- pabuklų tarnyboms, kaip ir iš viso to meto kare, vyrų visą laiką stokojo (marš. Mannerheimo liudijimas). Užtat suomiai, prašydami pagalbos, visų pirma maldavo duoti karių.

Paties P. Žilio tvirtinimu, savanoriams verbuoti suomiai buvo išleide tokią instrukciją: "Pagal instrukciją savanoriai galėjo būti priimami tik kariškai paruošti, apginkluoti, apmokyti, suvesti į komandas su savo vadais". Taigi, jie, suomiai, prašė reguliarios kariuomenės pagalbos, kurios jiems skubiai reikėjo.

Ką į tai tie, į kuriuos buvo kreiptasi? Tokių savanorių pas juos "neatsirado!" (Ciniškiausiai suomiams atsakė artimiausi kaimynai -- švedai: "Švedija negali priversti savo karių, kad jie savanoriais vyktų į Suomiją...") Ir kai Suomijos likimas buvo sprendžiamas dienomis, dėl tokių savanorių "neatsiradimo" buvo sugaišta apie du mėnesiai laiko. P. Žilys šitai patį sugaišimą pateisina: "Pirmiausia tenka pasakyti, kad ne laisvojo pasaulio valstybės-tautos išleido instrukciją savanoriams verbuoti, o patys suomiai nustatė tokias sąlygas, kad teko sugaišti apie du mėnesius laiko". Ak, naiveliai suomiai: patys išleido instrukciją kaip sau paties pakenkti... Dėl šių ir kitokių priežasčių (pav., "švedai nesutiko duoti tranzito per savo teritoriją Vakary Sąj-kų kariuomenės dalims vykti į Suomiją, bet sutiko praleisti mažas kariuomenės grupes ir savanorius") suomiai negavo paramos kariais.

Ir tuo (mažos kariuomenės grupės ir savanoriai) suomiai stengėsi pasinaudoti -- gelbėtis. Visto to karo eigoje Suomija iš jai padėti pasižadėjusių valstybių susilaukė 11,325 visai žalius karui neparuoštus savanorius, kurie "ant greituojų" apmokyti tik pačioje karo pabaigoje (ir tai tik mažomis grupelėmis) buvo pradėti siųsti į frontą. Šitokios pagalbos kariais jau nė pats Žilys nedrįsta vadinti pagalba. Užtat

Jaunystės prisiminimas...

jis atkakliai kartoja: "Tiesa, kad to trumpo (3 1/2 mėn.) karo laikotarpyje laisvojo pasaulio valstybės-tautos suteikė Suomijai mil. žinišką (turint omenyje suomių kariuomenės skaičių -- apie 200,000 vyrų ir trumpą laiką) pagalbą ginklais, šaudmenimis, lėktuvais, įvairiais turtais bei medžiagomis, pinigais ir t. t. "Kiek tomis visomis vertybėmis suomiai begalėjo pajėgti pasinaudoti. P. Žiliui neįdomu ir nesvarbu. Svarbu, kad gavo ir tai "yra milžiniška pagalba".

Žinoma, tai galima vadinti pagalba; panašiai galima vadinti pagalba gaisrininkams paskutinėmis jėgomis besistengiantiems sulaukyti ir užgesinti gaisrą, į kurį iš kitur smarkiai pavėlavę atvyko su keliomis gaisrui gesinti mašinomis grupelėmis visai neapmokytų ir nepajėgiančių tas mažas operuoti gaisrininkų! Šiaip ar taip, turime pripažinti nesugriaujamą tiesą: kare viską nulemia žmonės -- specialiai tam uždaviniui paruošti kariai. Be jų

nei lėktuvas skrenda, nei patrankos šaudo, nei tankai nevažiuoja, nei kulkosvaidžiai veikia. Tos pačios reikalingiausios ir visų svarbiausios pagalbos suomiai nesulaukė, nors dėjo visas galimas priemones. Tą karą suomiai desperatiškai, nors neturint pavyzdžio karžygiškumui, vedė vieni, o tos iš laisvojo pasaulio gautos materialinės vertybės jiems nieko nepadėjo, tik pratęsė jų agoniją. Štai, kodėl Jašinskas tokią pagalbą vadina jokia pagalba.

DIRVOJE GALITE ĮSIGYTI AR UŽSISAKYTI ŠIAS NAUJAI PASIRODŽIUSIAS KNYGAS:

Shakespeare — Hamletas — 5 dol.

Ant. Sukys — Du mediniai ir trys geležiniai kryžiai — 3 dol.

J. Kralikauskas — Mindaugo nužudymas — 3 dol.

PELNYKITE DIVIDENDUS KETVIRČIAIS

VISOMS TAUPYMO SĄSKAITOMS

TAIP... PAS MUS JŪS TURITE PASIRINKIMĄ ĮVARIŲ TAUPYMO SĄSKAITŲ ATITINKANČIŲ JŪSŲ REIKALAVIMAMS...

NEATIDELIOJANT ATIDARYKITE SĄSKAITĄ DABAR

DIVIDENDAI ISSIUNCIAMI PASTU KETVIRČIAIS INVESTMENT SĄSKAITOMS

"SERVING YOU SINCE 1922"

Indėliai apdrausti iki \$10,000 federalinės valdžios įstaigos

ST. ANTHONY SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1447 So. 49th Court, Cicero, Illinois 60650

Juozas F. Gribauskas, sekretorius

Chicago Phone: 242-4395; Suburban Phone: 656-6330

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS! PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

• Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokam visas pašto persiuntimo išlaidas.

• Dabartinis dividendas 4 1/2%, išmokamas du kart per metus.

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD ■ CHICAGO ■ VI 7-7747

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4; Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

TAIGI, UGNIMI DARYTAS... TAI KAS IŠ TO?

Stroh's yra skoningesnis, štai kas. Daugelių žmonių ugnimi darymas reiškia švaresnį, šviežesnį skonį, specialų nuo briaunos iki dugno skonį. Kiti negali to išreikšti žodžiais. Bet visi Stroh mėgėjai sutinka... nes jie pasirenka ugnimi darytą skonį!

Stroh's
AMERICA'S ONLY FIRE-BREWED BEER

DIRVA

THE LITHUANIAN
NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO. 44103
TELEPHONE: 451-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Monday, Wednesday and Friday except in case
of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Išėina: pirma-
dieniais, trečiądieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

KLAUSIMAI, KURIŲ SPAUDA NEIŠSPRĖS

Neperseniausiai JAV lietuvių laikraščiuose buvo paskelbtas PLB Vokietijos Krašto Valdybos vardu atsiųstas raštas, aiškinas Vasario 16 Gynėjų Vokietijoje reikalus. Tą raštą parašyti Krašto Valdybą vertė spaudoje pasirodę straipsniai, daugiausia t.v. Zanavykų Klubu Muenchene vardu parašyti ir kritiškai pažvelgę į tos gimnazijos administracines, auklėjamasias ir kt. problemas. Žinoma, daugelis pasakys, jog Krašto Valdybos, kaip tikrosios gimnazijos šeiminių autoritetas nelygintinas su Zanavykų Klubu. Ir mūsų laikraščių redakcijoms kiek kebliau tą autoritetą klausimą išspręsti ir bent kiek praskleisti Zanavykų Klubu kompetenciją tais klausimais pasisakyti. Bet tarti, kad tai tik eiliniai priekabų ieškotojai, anoniminiai kenkėjai ir lietuviško darbo ardytojai ir kt. epitetais vadinami buožgalviai, taip pat būtų netikslu.

Žinoma, mūsų visuomenėje yra įsivyravusi pažiūra, kad ne tiek svarbu ką kas sako, bet kas ką sako. Tačiau, pažvelgus į "ką kas sako", ir į atsakymus į "ką kas sako", atsiranda klausimų, kurie ir verčia susirūpinti, ar tie apsakojimai per spaudą ir jais sukelti dūmai neturi ir žiežirbų.

Štai, prieš mano akis guli 10 puslapių Zanavykų Klubu Muenchene atsakymas į Vokietijos Krašto V-bos straipsnį spaudoje Vasario 16 gimnazijos reikalų, ilgas raštas dar reikalingas peržiūrėjimo, tačiau jame iškelti klausimai rodo, kad visticia stambus, jautrus ir aukštai iškeltas, stambiomis aukomis remiamas objektas yra priėjęs prie tokios stadijos, kurioje reikalingas ne straipsniais apsišaudymas, bet sprendimas, darytinus nešališkus ir visuomenei patikimus asmenų.

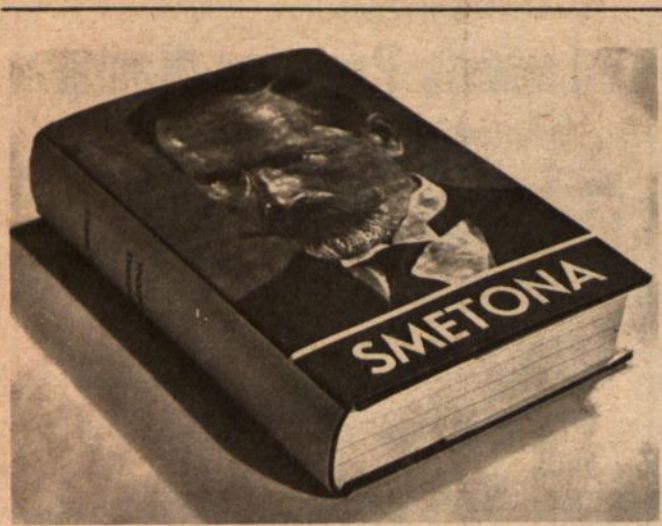
Ginčytinų klausimų nuolat iškyla ir iškilis. Esamosios sąlygose dažniausiai jie ir sprendžiami arba gera valia ar palikimu likimo valiai.

Nuėjusios iki amerikietiško teismo "imtyrės" mūsų dalininkų Chicagoje dėl Čiurlionio Galerijos turto ir nesiliauja laišškai ir straipsniai tuo reikalu siunčiami spaudai nieko neišsprendžia. Nieko neišsprendžia Vokietijos Krašto Valdybos straipsnis su Zanavykų Klubu atsakymu. Tai daina be galo, kol neatsiras įtakingų ir nešališkų tarpininkų toms žaizdoms užgydyti. Tuo tarpu atrodo, kad norinčių toms žaizdoms susitepti neatsiranda. O jos darosi skaudesnės ir kūrą edančios.

Šioje vietoje nedrašu net siūlyti, kas galėtų tuos skaudulius bent patikrinti. Tačiau, jei Chicago dalininkų bylą ir galėtume palikti jų pačių temperamento reikalui, su Vasario 16 gimnazija kiek blogiau. O blogiau todėl, kad visuomenė pradeda nebesusigaudyti, ar ištikrųjų tie 50,000 dol. aukų įmetus iš JAV ir Kanados lietuvių, daugumoje einančių per Balfo centro rankas, ir nueina į stiprios ir pajėgios administracijos rankas ir ar dedamos pastangos, kad tos aukos atsiųstų norimą tikslą. Aukos suma, įsipareigojimai Vokiečių vyriausybei (1/2 milijono markių) ir abiturientų skaičius sudaro formulę, kurios lygtis tikrai verta ne vien matematikų dėmesio.

Jei gi tuo klausimu neatsiras norinčių pabūti nešališku "vyriausiu matematiku", mes taip ir liksime formulės neišsprendę.

(J.Č.)

ANTANO SMETONOS MONOGRAFIJA

Kapitalinis ALEKSANDRO MERKELIO veikalas, išleistas Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos, jau yra išsiuntinėtis iš anksto užsiprenumeravusiems. Knyga bus siunčiama tuo pačiu būdu užsiskantiems iki 1964 m. gruodžio 1 d.

Po tos datos monografijas platinimas vyks per knygų platintojus ir ALT-S-gos skyrius ir jos kaina bus — 12.50 dol.

Norintieji įsigyti šį veikalą sau ar dovanoti jį artimiesiems, skuba iki gruodžio 1 d. užsakyti prisiuntus 10 dol. šiais adresais:

Povilui Ališauskui — 107-17 118th St., Richmond Hill, N. Y.; K. Pociui. 3908 Fir St., East Chicago, Indiana; ar Dirvai — 6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103.

Po 1964 m. gruodžio 1 d. prenumeratos po 10 dol. nebebus priimamos.

Knygų platintojai prašomi įsigyti monografiją platinimui, iš anksto susitarus su p. K. Pociumi (3908 Fir St., East Chicago, Indiana).

ŽEMĘ PAMILĘ — ŽVAIGŽDŽIŲ ILGĖJOSI...

Posakis: Žemę pamilę, — žvaigždžių ilgėjosi, realių pažiūrų žmogui beveik nieko apčiuopiamo nepasako. Tačiau romantiškų palinkimų asmenys jame gali įžūrėti tolimos vizijos pranašingą šio posakio prasmę. Panašaus posakio vizija nusiteikęs 1924 metais lapkričio mėn. 3 dieną, Lietuvos Žemės ūkio Akademijoje Dotnuvoje, nedidelis būrelis jaunų studentų, ano meto atsikūrusios Lietuvos didžiųjų idėjų skatinamas, įsteigė Lietuvių Studentų Tautininkų Korporaciją "Jaunoji Lietuva". Dalis to sąjūdžio pionierių buvo išėję netik ž. ū. Akademijos mokslams studijuoti reikalingas mokyklas, bet kovose dėl Lietuvos laisvės buvo atlikę šventą tėvynės pareigą. Šie kautynių laukuose atliktais žygiais skatino viso to sąjūdžio dalyvius mylėti savo tėvų žemę netik gražiais žodžiais, bet reikalingai esant ir realiais pasiaukojimo darbais. Tuo metu jau buvo nurimę visi kovos žygiai dėl Lietuvos laisvės. Vyko ramus valstybės atkūrimo veiksmas ir lietuvių tautos kultūros kūrybos darbas. Kultūros darbai, o ypačiai žemės ūkio kultūros ugdymui ir plėtojimui, reikėjo rimtai pasirengusių tos srities darbininkų.

Korpi Jaunoji Lietuva įsteigė, pasirinkę gražų obalį Pro Patria, ir užsibrėžę jo įgyvendinimui veiksmingos apimtys foną, ryškiu lietuvišku veidu atsisuko į mūsų kaimo žmonių kasdieninę buitį, į jo didžio vargo sunkią naštą. Suprasdami savo pasirinkto kelio didžiosios misijos svarbumą ir jausdami atsakings pareigos didumą, jie visą savo jaunatvės energiją ryžosi pasirinktą uždavinį išspręsti tiksliai ir efektingai. Norint pasirinktą tikslą įgyvendinti, reikėjo tam darbu tinkamai pasiruošti. Gerų norų, tvirtos valios ir veiksmingo ryžto netrūko. Stigo galbūt, anot tos dainos žodžių, — tik permažai darbo dienų...

Todėl Korpi JL rūpinosi, kad jos nariai būtų geri žemės ūkio specialistai, bet taip pat ir sąmoningi lietuvių tautos sąmonės gaivintojai ir ugdytojai. Ano meto Lietuvos agronomo ar miškininko darbo veikimo lauką sudarė netik grynai teoretinių žemės ūkio mokslo žinių teikimas kaimo žmonėms, bet taip pat teko rūpintis, kad kaimo žmonių dvasios akiratis būtų platesnis ir jų galvojimo būdas būtų imlesnis. Vaizdžiai tarė, reikėjo palengva racionaliai keisti mūsų ūkininko galvojimo būdą ir jo dvasioje vykdyti naują moralinį atgimimą. Numetęs vergijos pančius, mūsų kaimo žmogus ieškojo naujų kelių netik savo ūkiniam gyvenimui tvarkyti, bet taip pat neliko jis abejingas, kad ir jo dvasios vidaus turinys būtų stipriau prusinamas ir jo vidinė kultūra būtų ugdoma.

Ir kai korporacija JL šventė savo penkerių metų sukaktį, 1929 metais lapkričio mėn. 24 dieną ir norėdama geriau įprasminti savo dvasinės veiklos turinį ir pagerbti kovoję dėl mūsų tautos laisvės ir kultūros šviesųjį kaimauninką dr. Juozą Tumą-Vaižgantą, korporacijos vardu ano meto valdyba šitaip kalbėjo:

"Garbingas ir brangus Tautos Veterane! Tamsta savo dvasios sukurtais turtais atskleidė mūsų Tautos atgimimo skaudų ir kartu džiugų tragedijos prologą. Dailės žodyje įpynė tautos gajumo, gyvybės, kovos ir pasiryžimo nemirštama dvasią. Nenuilstama lakia siela, verždamasis per audras, pagimdei jaunajai kartai amžinai nenykstančią naujojo lietuviško renesanso gaidę. Skleidamas humaniško idėjos spindulius žmonių miniai, gyvu pavyzdžiu paveikė, kad mes kiekviename pakeleivinyje broly ir sesery matome žmogų.

Dabarties dienų kryžkelyje Tamstos buities sukurti paveikslai jau yra įsiknyję ir kūnyjasi realiaime gyvenime. Ir mums, jauniems, švenčiantiems Tamstos 60 metų amžiaus sukaktuves, be galo malonu ir džiugu matyti Tamstą visados savo dvasia jauną, baltagalvį Senelį savo tarpe.

Šia proga, kada mūsų širdys dega galinga jaunatvės ugnimi, kada mes rušiamės kurti mūsų Tautos ateities didingus rūmus ir kada reikiame mūsų tautos gelmėse gimusių idėjų vienumą, su didžiausiu pagarbos jausmu, maloniai kviečiame Tamstą būti Žemės ūkio Akademijos Lietuvių

Studentų Tautininkų Korporacijos "Jaunosios Lietuvos" Garbės Nariu".

Į šias jausmingas mintis kan. J. Tumas-Vaižgantas, kalbėdamas apie lietuvišką romantizmą, atsakė, kad lietuvių tauton romantizmas atėjo pavėlavęs, bet jis yra pagrindinis lietuvių tautos sąvuma, kurio nei tautininkai, nei kito vardo lietuviai neturi teisės išsižadėti.

Prof. POVILAS MATULIONIS
pirmasis Lietuvos Žemės ūkio Akademijos rektorius, Korpi Jaunoji Lietuva garbės narys.

Be šviesaus idealizmo ir optimizmo skatinimo, kaimo buities dailiojo žodžio pavidale tapę pytojo ir kilnaus "Pragiedrulių" autoriaus, Korpi JL savo garbės narių tarpe turėjo dar šiuos žymius Lietuvos valstybės asmenis: Lietuvos Respublikos Prezidentą Antaną Smetoną, Didįjį Lietuvos Miškininką, Vytauto Didžiojo Universiteto, Gamtos Matematikos Fakulteto Garbės Doktorą, Pirmąjį ž. ū. Akademijos Rektorį, prof. Povilą Matulionį, ilgametį Ministrą Pirmininką, ž. ū. Akademijos Garbės Doktorą Juozą Tūbelį, Švietimo Ministrą, ž. ū. Akademijos Rektorį prof. dr. Juozą Tonkuną, Žemės ūkio Akademijos filosofijos, Gamtos Mokslų ir filozofijos daktarą, Sibiro kankinį prof. Vincą Vilkaitį. Šių mūsų tautos didžiųjų mokslo ir politikos vyrų vardai rodo, kad Korpi JL buvo didžiai vertinama ir jos vidaus veiklos turinys prasmingai ir su dideliu dėmesiu gerbiamas. Ir neveltui vienas jos garbės narys yra pasakęs: "malonu Korpi JL tarpe yra būti, nes jos nariai labai vertina mokslo pažangą, stropumą ir savo atliktais darbais kelia pasigėrėjimo ir pasididžiavimo džiaugsmą".

Betgi, anot mūsų tautos atgimimo dainiaus Maironio, "Paimsim arklą, knygą, lyrą ir eisim Lietuvos keliu". Korpi JL pirmoje eilėje rūpinosi, kad jos nariai būtų vispusiškai pasirengę žemės ūkio kultūros ir švietimo ugdymo darbu. Ano meto Lietuvos sąlygos reikalavo, kad būtų keliama mūsų tautos garbė, didybė ir gerovė. Šiuos tikslus galėjo siekti tik kilnios, valingos ir taurios asmenybės. Todėl Korpi JL dėjo visas pastangas, kad be gero ž. ū. Akademijoje profesinio pasirengimo dar būtų būsimą agronomo, ar miškininko išugdyti, išlyginti ir išbaigta valinga vidinė jų dvasios kultūra.

Savaime suprantama, kad be tiesioginio žemės ūkio kultūrai kelti darbu pasirengimo, iš Korpi JL eilių išėję agronomai turėjo aiškiai susiformavę lietuvių žmogaus tautinę sąmonę. Tautinės sąmonės sąvoka buvo suprantama, kad lietuvis turi reikštis originaliu tautišku, laisvu nuo įvairių svetimųjų. Šis faktorius skatino įžūrėti ir rūpintis, kad Lietuvos kaimo žmogus, be savo tiesioginės profesijos tobulinimo, taip pat nepamirštų ir savo tautinės individualybės ugdymo.

Šiandien mūsų emigrantiniame gyvenime yra beveik jaupamiršta Lietuvos Jaunųjų Ūkininkų organizacija. Ši profesinė jaunųjų ūkininkų organizacija Lietuvos ūkininko sąmoningam būdai formuoti yra suvaidinusi didelį vaidmenį. Jaunųjų ūkininkų Rateliai savo apimties ribose talpino apie 100,000 ano meto Lietuvos kaimo organizuota jaunimo. Tai buvo natūraliose kaimo sąlygose išaugusi jaunimo kultūrinė ir kartu profesinė organizacija, kuri sparčiais žingsniais keitė mūsų

sodžiaus veidą kultūrine linkme. Ir to plataus jauniosios ūkininkijos judėjimo baruose pirmiausia vieta priklauso Korpi JL ilgamečiui pirmininkui (dėl tam tikrų priežasčių jo pavardė neskelbiama). Jis nepalūžo Sibiro tremtyje ir dar dabar tebeneša sunkią tremtinio naštą tolimose Sibiro taigose. Jo nueitas ilgas kančios ir kryžiaus kelias šviečia tuo didžiadvasiu pavyzdžiu, kaip reikia aukotis ir kovoti už didįjį mūsų idealą — Pro Patria! Žinoma, prie šio veiksmingo darbo aktyviai prisidėjo ir kiti JL korporantai-tės.

Mūsų politinio ir kultūrinio darbo valrininkai dažnai sako, kad Nepr. Lietuvos ekonominio ir ūkinio gyvenimo kooperatinė sistema galėtų būti pavyzdžiu ir turtingai Amerikai. Ir kas buvo atlikta ir padaryta žemės ūkio kooperacijos dirvonuose, tai yra ryškus mūsų organizacinio sugebėjimo įrodymas. Malonu čia pastebėti faktą, kad pagal veikiančius valstybės įstatymus buvo perorganizuota privatinė linų prekyba ir įjungta į kooperatinę prekybos sektorių, tai beveik 80% šiai sričiai reikalingų darbininkų sudarė Korpi JL nariai. Jie atėjo dirbti paprasto linų prekybos brokerio darbo. Ir šį darbą jie atliko sąžiningai, patraukliai ir pamokinančiai, kad Lietuvos linų auginimo daugiau nebūtų privačių vertelgų išnaudojamas ir apgaunamas. Neliko be JL korporantų — agronomų pagalbos ir kitos kooperacijos srities: kreditas, prekybiniai ir gamybiniai kooperatyvai.

Našius, vaisingus ir skatinančius darbus yra atlikę Korpi JL nariai — agronomai ir privatinėje žemės ūkio produktų apdirbimo pramonėje. Ir tais savo darbais jie įrodė, kad tautiškai apsisprendęs agronomas ar miškininkas sugeba sėkmingai kurti ir kovoti už geresnį ūkinį ir ekonominį Lietuvos žmonių gyvenimą.

Ir šiandien, kai korpi JL užverčia savo sukaktuvių 40 metų istorijos lapą, jos buvę nariai gali drąsiai teigti, kad jie nevirtę paprastais žemės ūkio amatininkais, bet savo dvasios polėkais visados veržėsi į mokslo ir kultūros aukštumas, visados siejojosi, kad jų dvasios pasauliui švie stų mokslo ir kultūros galybės spinduliuojančios žvaigždės...

Šūkis: "Idžk, bet nesilenk".

iškeltas švenčiant korpi JL dešimtmetį, mūsų ano meto tautininkų studentų akademineje spaudoje yra gyvas ir po 30 metų jos narių mintyse ir širdyse. Ir sunkiųjų bandymų dienoje jie liko jam ištikimi. O tie, kurie mūsų tautos laisvės priešu buvo palaužti ir nukankinti, jų šviesų atminimą su dideliais pagarbos ir liūdesio jausmais pagerbiame.

Nors korpi JL, pagal kitų panašių organizacijų pavyzdį ir neatkūrė savo tęsinio svetingoje Amerikos šalyje, tačiau dalis jos narių aktyviai įsijungė į Lietuvių Tautinių Akademinių Korporacijų Sąjungos sudėtį. Šia proga prisimindami būdingą Napoleono posakį: "senoji armija žūsta, bet nekapituliuoja" savo ateities veiklą grindžia prisidedami darbu ar lėšomis prie kultūrinių paminklų statybos, kurių nei kandy nesugriaužia, nei rudys nesuėda, bet kurie šimtmečiais byloja ateinančiomis generacijoms ir lieka žmogaus prasmingo gyvenimo didžiaisiais liudininkais...

I. A.

Skaityk ir platink
DIRVĄ

The big
S
with us-
SERVICE

813 EAST 185TH STREET
6235 ST. CLAIR AVENUE
25000 EUCLID AVENUE
26000 LAKE SHORE BLVD.

ST. CLAIR
SAVINGS

SIUNTINIUS Į LIETUVĄ, TAIP PAT IR MAISTĄ
SIUNCIA

licenzijuota lietuvių įmonė, registruota
U. S. Department of Justice

**COSMOS PARCELS EXPRESS
CORP.**

Marquette Gift Parcels Service
3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608
Tel. CA 5-1864

2439 West 69 St. ir 2608 West 69 St.
Chicago, Ill. 60629. Tel. WA 5-2737

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų
Lietuvoje pagedaujamų prekių PAPIGINTOMIS
KAINOMIS.

Akordeonai, siuvamos mašinos, skalbimo mašinos,
automobiliai, pianinai, motociklai iš Europos ir Sov.
Sąjungos sandėlių.

Vedėjai E. & V. Žukauskai

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9
TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS

Scena "Meilė škotijoje migloje". Aktoriai Regina Stravinskaitė ir Romas Stakauskas.

"Antrasis Kaimas" Detroite

Nevienodas yra žmonių skonis: vienam patinka juoda, o kitam -- balta; vienam patinka baltos, o kitam -- raudonos rožės; vienas mėgsta vienumą ir tylą, ramų gyvenimą, o kitas vienumos ir tylos negali pakęsti. Dėl skonio ginčytis nevarta.

Ir "Antram Kaimui" pasirodžius ramos šviesoje, mūsų periodikoje ir pokalbiuose reiškiamos įvairios nuomonės. Vieni juo džiaugiasi ir kelia į padanges, o kiti pykčiu netveria ir į pragaro gelmes būtų gatavi nugramzdinti. Tačiau, nežiūrint saldžių pagyrimų ir karčios tulžies syvų, "Antras Kaimas" įžengė į antrus savo veiklos metus, gerokai pažėjęs, sutvirtėjęs, daugiau savim pasitikįs.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sogos Detroito sky, pakviestas, lapkričio mėn. 14 d. "Antras Kaimas" pasirodė Detroito Lietuvių Namų scenoje. Jų darnią aštuoniukę stebėjo ir gana šilčiai sutiko apie 300 žiūrovų. Jie patiekė žiūrovams šešioliką, į satyros rūbus įvilktų, mūsų spalvingo gyvenimo vaizdėlių. Vieni juos šypsodami ir kvatodami priėmė, o kiti, nors ir šypsojosi, bet raukė kaktas ir kramtė lūpas.

Man atrodo, kad "Antras Kaimas" eina su gyvenimu ir savo spektakliams vaizdelius ne iš kitų planetų atsigabena, o iš mūsų varganos žemės gyvenimo tikrovės pasirenka ir į sceną atgabena. Ar nepasitaiko tokių "Povestuvinių incidentų", "Susirinkimų", "Kur nėra dūmų" ir panašių vaizdų gyvenimo tikrovė? Pilna. Ne tiek svarbu, kokį gyvenimo vaizdą aktorius į sceną žiūrovui pristato, kiek svarbu,

kaip jis tą vaizdą sugeba pristatyti.

"Povestuvinių incidentas" buvo gerai atliktas vaizdelis, bet "Juozapas pas Faraoną" paliko žymiai didesnę įspūdį. Vaizdelis "Kur yra dūmų" puikus ir atliktas pasigėrėtinai. "Susirinkimas" visai vykusiai atliktas ir daug pamokas, bet pabaiga jo

keistoka. "Finansininkas" realus, įtikinąs, atliktas be priekaištų. "Juodosios piliulės", nors senas anekdotas, bet įvilktas į naują "rūbą" ir perduotas dialogo formą, žiūrovuose iššaukė kvatojimą. "Madų paroda" atliktas vaizdėliai. Šiam vaizdeliui reikėtų aštresnės satyros. "Elektroninis konservatyvumas" savo garsais ir šviesomis - efektyvus, bet galėtų būti trumpesnis, nes daugeliui nesuprantamas. "Integracija" vaizdelis trumpas, bet reikšmingas. "Meilė škotijoje migloje" kai kuriems suraukė kaktą ir liko įtrauktas į pornografinių scenų sąrašą. Tačiau, ar maža tokių vaizdų yra gyvenimo tikrovė? Vargiai rasime vyrą, kuris vedasi į namus mergaitę, ir mergaitę, kuri su juo eina, kad vieni, užsidarę tarp keturių sienų, poterių kalbėtų? Labai abejoju. Tokios "Meilė škotijoje migloje" scenostikrovėje šiais laikais yra nuolatinės, o nuo tikrovės pabėgti sunku. Tačiau šis vaizdelis buvo atliktas tiesiog meistriškai. "Lietuvių krautuvėje" ir "Radijo programa" paliko blanką įspūdį. Pasigirdus žodžiams "mūsų programa baigta" ir scenos uždangai užsidarius paskutinį kartą, po karštų aplodismentų žiūrovai nerangiai kėlėsi iš kėdžių. O tai lyg sakyte sakė, kad dar

būtų malonu kokią satyros vaizdelį virš programos pamatyti.

Bendrai, visi aktoriai scenoje jautėsi labai laisvai, buvo įtikiną, natūralūs, paliko malonų įspūdį. Tačiau negaliu iškeisti, nepadaręs poros priekaištų. Man padarė labai nemalonų įspūdį, kad lietuvių kabaretas, Lietuvių Namuose, lietuviams į salę renkantis ir prieš uždangą atidarant, grojo laukinė, nelietuviška muzika. Pasiklausęs tokių "preliudijų", jaučiau, kad, uždangai atsivėrus, žvėrių cirką ar ietimis ginkluotus Afrikos negrus išvysiu. Ir dar...

Rašydamas šiais eilutes, laukiau prieš akis geltoname lape atspausdintą "Antrą Kaimą" programą, kuri mane erzina, kaip Ispanijos bulių, raudoną skarą pamačius. Ne lapo geltona spalva, o programos rašba mane erzina. Iš Drauge ir Dirvoje tilpusių apie "Antrą Kaimą" recenzijų šitaip jų nusirašinėta: "Nebus paklydimas jei spesime jog Antro Kaimo gimima išprovokavo angliskas Second City pavizdys", "Žiurovas su didesniu ar mažesniu spyniu atidžiai seka programą ir patenkintas ture -- Antras Kaimas, š!". "Buvo tokių žiurovų kurie, jei turėtų policinės galios, siuos akademikus likviduotų, nes jie beveik visoj programoj ižiūrėjo ju pajuką, istorijos ir faktų išdergimą." ... Nors antrakaimiečių lietuvių kalbos tarsenoje nepastebima mažiausių trūkumų, bet rašba nedovanotina. Ar galima dovanoti už šitokį raštą: "Preliudas į nuli", "Juozapas pas Faraoną", "Kur yra dūmų", "Detroito įvairenybės"?...

Tikiu, kad "Antras Kaimas" į šias pastabas atkreips dėmesį ir sekančiais metais, renkant lietuviams į Lietuvių namų salę jų programos žiūrėti, skambės gražiausios lietuviškos melodijos, o programa bus parašyta taisyklinga lietuvių kalba.

K. Jurgutis

BENDRUOMENĖS ŽINIOS

Bendruomenės Valdyba savo darbų planuose buvo pasiryžusi atkreipti dėmesį į jaunimą ir jiems duoti ne pamokslų, bet sudaryti sąlygas, kad jie augtų ir bręstų lietuviškoje dvasioje. Numatytas jaunimo ansamblis šį rudį nebuvo įgyvendintas dėl visuomenės nuolaus laikymosi. Buvo daromi tam parengimai ir visi buvo raginami ir spaudoje ir per radiją būti Valdybos uždavinių įvykdymo talkininkais, tačiau rezultatai buvo pakankami liudininkai, kad didelių darbų geriau nesiminti. Pakviesti meno vadovai irgi atsisakė vadovauti tokiam jaunimo meno vienetai. Jaunimo tautinių šokių grupė gal ir lengviau pavyks suorganizuoti, tik dar tenka palaukti dėl esamų nepalankių sąlygų. Taigi visuomenei žinotina, kad iš valdybos pusės buvo viskas daroma, kad tik panašus jaunimo sambūris klestėtų ir augtų. Jeigu ir šiais metais nepavyktų realizuoti tų didelių darbų, reiktų jų nepamiršti ir ateityje.

Priešmokyklinio auklėjimo propagavimo reikalais D. Petrutytė sutiko atvykti į Detroitą mus informuoti rūpimu klausimu. Dėl vyksiančios mokytojų konferencijos lapkričio 28 ir 29 dienomis Chicagoje teko D. Petrutytės atvykimą nukelti vėlesniam laikui. Gavę tikslią datą paskelbime spaudoje ir per radiją.

Bendruomenės Valdyba jau gavo sutikimą iš "Dainavos" ansamblio atvykti pas mus su muzikine balade "Čičinsku", kuri bus išpildyta per aštuoniolias-

Chicagos LSK Neris mergaičių B kl. tinklinio komanda, dalyvaujanti Gage Park lygoje. Klūpo iš kairės: J. Normantaitė, V. Pleivytė, V. Brazdžionytė, Stovi: V. Casnerytė, E. Ringutė, J. Raslavičiūtė, M. Liškauskaitė ir D. Ringutė.

Z. Degučio nuotrauka

DARBININKAS lapkričio 10 d. "Prosperity viršūnėje" rašo:

"Prosperity aukštesnę prasmę pergyventi niekas kitas taip nepadeda kaip knyga, jei ji yra pajėgi praplėsti žinojimą ir sužadinti susimąstymą. Pora šios dienos pavyzdžių.

A. Merklio puošni knyga "Antanas Smetona" prezidento portretas plačiuose spalvinguose vi-

suomeniniuose rėmuose. Tai Lietuvos kelias į nepriklausomybę, nepriklausomybėje ir nepriklausomybės netenkant. Gali kas knygoje nepatikti, bet tai sukelia skaitytojo ir autoriaus minties susikryžavimą, kuriuo ir prasideda kelias į minties prosperitą.

Minties prosperity dar atstoriaus ir giliau didina dr. J. Girniaus knyga "Žmogus be Dievo". Tai žmonijos plotai, o juose paleistas mūsų laikų žmogus, kuris klaidžioja, pameta Dievą, stengiasi surasti sau jo pakaitalą. Žmogaus be Dievo kelias nušvies-tas dideliu kritiniu įžvalgumu, iš-reikštas dideliu taigingumu, vienijąs radusius ir ieškančius bend-ra žmogaus meile.

Atidedi knygas į šalį su išvada mintyje:

Namuose, kur visko yra, bet nėra mintį žadinančios knygos, nėra pilno prosperity.

Namuose, kur pergyvenami civilizacijos laimėjimai, bet kur nėra pergyvenama knygos pasaulis, yra nuolatinė grėsmė pajusti tuštumą, nepasitenkinimą.

O tie dalykai, kurie gali patenkinti žmogaus dvasią, ir turi būti prosperity viršūnėje".

SKAITYK IR PLATINK DIRVĄ

Kas tik turi gerą skonį
Viską perka pas Lieponį!

Lietuvių Prekybos Namai

FURNITURE CENTER, INC.

Vienintelė lietuvių prekybos įmonė Amerikoje, parduodanti importuotus ir vietos fabriku baldus, kilimus, namų įrengimus; televizijos ir Hi-Fidelity bei Stereo aparatus. Be to, pardavinėja baldus biznio įstaigoms, vasarvietėms, moteliams ir viešbučiams. Dovanai sudaromi specialistų dekoratorių planai.

FURNITURE CENTER, INC., ČIKAGOJE

6211 So. Western Ave., Marquette Parke

Tel. PROspect 8 - 5875

3207 So. Halsted St., Bridgeporte

Tel. VICTory 2-4226

Abi krautuvės atidarytos pirmą, ir ketvirtą, nuo 9 val ryto iki 9 val. vakaro, kitomis dienomis nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 12 val. iki 5 val. atidaryta tik Marquette Parko krautuvė.

GALVOJATE APIE KALĖDŲ DOVANĄ?

Jau iš anksto galite užsisakyti Kalėdoms dovanas prisituntę Dirvai užsakymą knygomis:

Laisvės Kovų Dainos.

R. Spalio — Alma Mater.

V. Ramono — Dailininkas Rauba.

VISŲ TRIJŲ KNYGŲ KAINA — TIK 10 DOL.

Prašu prisijusti Dirvos knygų komplektą (Laisvės Kovų Dainas, Alma Mater ir Dailininkas Rauba) šiuo adresu:

Priedų: \$10.00.

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNIOJE

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

PARAMA-

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Imp. 5-Star FRENCH COGNAC	5th	5.75
2. HENRY McKENNA Kentucky Bourbon...	5th	4.98
3. GLENMORE VODKA	5th	2.98
4. Imp. French NAPOLEON Brandy.....	5th	3.35

5. COINTREAU Liqueur and Brandy	5th	4.75
6. LIEBFRAUMLICH Imp. German Wine ..	5th	.98
7. BORDEAUX Imp. French Wine	5th	.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

* KAZYS KAZAKEVIČIUS, LVS Ramovė Clevelando skyriaus narys, prieš 5 metus atvykęs iš Australijos, po sunkios ir ilgos ligos mirė lapkričio 20 d.

* VAIDILOS TEATRO režisierius P. Maželis ir adm. R. Zorska praėjusią savaitę buvo nuvykę į Chicago teatrų suvažiavimą, pasitarti dėl organizavimo 1965 m. Lietuvių Teatrų Festivalio.

* FLORIJONAS SAUKEVIČIUS, vyr. kartos Clevelando lietuvių veikėjas, po ilgesnio užsiuovijimo ligoninėje, sveiksta ir taisyti savo namuose, prižiūrimas dukters ir kitų gausios jo šeimos narių. Mielam Florijonui linkime greito susiprėjimo

SUJUDO CLEVELANDO SKAUTĖS

Po skaučių vadovų suvažiavimo Clevelando skautės, kiek pertvarkę savo vadovybę (traukiant į aktyvų darbą daugiau prityrusių vadovų, rodo didesnę gyvumą. Padažnėjo sueigos, iškilos, Jaunesnės skautės pajuto sueigų įdomesnę ir gyvenimiškesnę programą ir nebesiskundžia esančios reikalingomis tik prie vėliavos stovėti.

REIKALINGA KOORDINACIJA

Praėjusią savaitę parengimų sankaupa parodė, kad jau yra pribrendęs laikas imtis iniciatyvos kam nors koordinuoti parengimų infliaciją. Įvairių organizacijų veikla, besiremianti tik parengimų ir minėjimų rengimu, nustoja vertės visuomenės akyse ir tie parengimai darosi grynų rengėjų ir publikos laiko eikvojimu. Organizacijų vadovybės turėtų rasti būdų, kaip išvengti bereikalingos konkurencijos ir parengimų suteikti gilesnę ir patrauklesnę prasmę.

* Po Jūsų mirties kiek pajamų jūsų šeima turės? Dėl informacijų skambinkit: V. Giedraičiui 944-6835 ar Z. Obeleniui 531-2211.

EAST 67 PRIE ST. CLAIR

Išnuomojamas butas 2 1/2 kamb. su baldais, vonia ir atskiras įėjimas.
RE 1-5513.

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

LAPKRIČIO 26-29 D. Amerikos ir Kanados Ateitininkų Sėdraugų suvažiavimas.

GRUODŽIO 6 D. 4 v. Čiurlionio namuose Dr. Vaitėno paskaita su filmu vyrams nuo 18 m. amž. ir vyresniems. Rengia LB 1-os Apyl. Valdyba.

GRUODŽIO 13 D. 4 v. Čiurlionio namuose Dr. Vaitėno paskaita su filmu mergaitėms nuo 16 m. amž. ir vyresnėms. Rengia LB 1-os Apyl. Valdyba.

GRUODŽIO 25 D. 7:30 val. -- Kalėdų pasilinksminimas -- Šokių visiems studentams. Ruošia Clevelando Studentai Ateitininkai.

GRUODŽIO 27 D. Vysk. Valančiaus lit. mokyklos Kalėdų eglutė šv. Jurgio parapijos salėje.

GRUODŽIO 31 D. Naujųjų Metų sutikimas Slovėnų auditorijoje. Rengia Lietuvių Bendruomenė.

GRUODŽIO 31 D. Amerikos Lietuvių Piliečių Klubu Naujųjų Metų sutikimas.

SAUSIO 3 D. šv. Kazimiero mokyklos kalėdinė eglutė.

SAUSIO 9 D. vaidinimas, ruošiamas Lietuvių Fronto Riešulių Clevelande.

SAUSIO 16 D. Antrojo Kaimo spektaklis.

SAUSIO 23 D. Grožinio skaitymo ir deklamavimo vakaras jaunimui. Rengia Neringos tuntas šv. Jurgio parapijos salėje.

SAUSIO 30 D. Solistės L. Šukytės rečitalis. Rengia LB 1-os Apyl. Valdyba.

VASARIO 6 D. Chicago's Scenos Darbuotojų Sąjunga stato "Eglė Žalčių Karalienė" Slovėnų auditorijoje. Rengia LB 1-os Apyl. valdyba.

VASARIO 13 D. Lietuviams Budžiams Remti Valdybos tradicinis blynų balius, šv. Jurgio parap. salėje.

VASARIO 21 D. Vysk. M. Valančiaus lit. mokyklos ruošiami pietūs, "Aukuro" ansamblio išvykoms paremti.

VASARIO 27 D. Čiurlionio Ansamblio koncertas - balius Carter viešbučio salėje.

VASARIO 27 D. 1965 m. Atėties Klubu parengimas šv. Jurgio parapijos salėje.

KOVO 7 D. Kaziuko mugė. Rengia Neringos tuntas šv. Jurgio parapijos salėje.

KOVO 14 D. Putnamo senelių namų statybai remti komiteto parengimas.

BALANDŽIO 4 D. "Aukuro" ansamblio metinis koncertas.

BALANDŽIO 25 D. Vysk. M. Valančiaus lit. mokyklos tradicinis metinis balius.

BALANDŽIO 26 D. Margučių ridinėjimas. Ruošia Vysk. M. Valančiaus lit. mokykla.

GEGUŽĖS 2 D. Motinos Dienos minėjimas, ruošia Vysk. M. Valančiaus lit. mokykla.

GEGUŽĖS 9 D. Čiurlionio Ansamblio suakutis koncertas Clevelando Muzikos Instituto salėje.

Išnuomojamas butas
1 mieg., 1 kamb. ir pilnai įrengta virtuvė. Garažas. Ta proga reikalingas namų prižiūrėtojas, galės tuo butu pasinaudoti.

17848 Lake Shore Blvd.
Telef. KE 1-9708 arba AN 1-0182 po 6 val. vak.

PARDUODAMAS NAMAS

4 miegamųjų mūrinis E. 185 gt. rajone. Parduoda savininkas.
Tel. IV 6-1061.

VISI SKUBA Į LIETUVIŲ KLUBĄ SUTIKTI NAUJŲJŲ—1965—METŲ

Amerikos Lietuvių Piliečių Klubas gruodžio mėn. 31 d. Lietuvių salėje, rengia Naujųjų — 1965 — metų grandiozinį sutikimą.

Bus paruošti įvairūs valgiai, kuriuos kiekvienas pagal savo skonį galės užsisakyti. Taip pat veiks gausus įvairių gėrimų bufetas.

Galima užsisakyti stalus po 10 asmenų su maistu arba be maisto.

Gros nuotaikingas orkestras. Palikime rūpesčius, vargus praeičiai, dalyvausime šiame subūvime, kur galėsime linksmiai praleisti laiką.

Bus ir daugiau įvairių netikėtumų.

Klubo nario įėjimas — nario kertelė, svečiai moka po vieną dolerį. Norintieji gauti smulkesnių informacijų skambina EX 1-1143. Klubo Valdyba

Skaityk ir platink
DIRVĄ

DIDŽIULIS PASIRINKIMAS prekių ir kainų

LANGAI ir DURYS

Antrieji žieminiai langai ir durys iš STAINLESS STEEL (8 rūšių), ALUMINIJAUS, NYLONO STOGELIAI ir kiti įvairaus metalo ir stiklo gaminiai.

KOSTAS BUTKUS
Tel. LU 5-6291
Chicago

Balto Los Angeles skyrius lapkričio 14 d. surengė metinį vakarą, kuris praėjo dideliu pasisekimu. Viršų programos išpildytojai paruošti D. Mackialienės (vidury su gėlėmis). Apačioje dalis gausios publikos seka programą.

FILATELIJOS KAMPELIS

ANTANAS BERNOTAS

(18)

JUNGTINĖS AMERIKOS VALSTYBĖS jau išleido šių metų kalėdinius pašto ženklus -- net keturių piešinių iš karto. Piešiniuose parodyti šie su Kalėdomis susiję dekoratyviniai augalai: dygloji palmė (holly), amalas (mist letoe), gėlė poinsettia ir eglės šakutė su kankorėžiu. Visi pašto ženklai po 5 centus, spausdinti lapuose po 100 vienetų, bet sudėlioti taip, kad lapą galima suplėšyti blokais, gaunant kiekviename bloke visus 4 piešinius. Pašto ženklai spausdinti žalia-raudona spalvomis.

Pirmoji išleidimo diena buvo lapkričio 9 Bethlehem, Pa. miestelyje. Žinoma, šie pašto ženklai bus tinkami ir vėliau betkokiai korespondencijai apmokėti ir ne Kalėdų metu.

AUSTRIJA, š.m. vasarą Vienoje įvykusio Pasaulinės Pašto Sąjungos (UPU) XV-to kongreso proga paminėti, išleido 8 p. ženklų seriją su įvairių austrų dailininkų kūrinių rodomais susisiekimo senesniais ir dabartiniais laikais. Čia parodytas Gauermano 3 šilingų pašto ženklas, kuriame matyti miestelio aikštė ir kiti atvykusių keleivinė karieta.

Friedrich Gauermann (1807-62) austrų gyvenimo, landšaftų ir gyvulių tapytojas, gimė Miesbach, Tapybos mokėsi iš savo tėvo, taip pat dailininko. Daug įtakos jam turėjo olandų mokykla. Ypatingai mėgo tapyti vaizdus

austrų ir Stirijos Alpėse. Tarp kitų jo paveikslų pažymėtini: Lauko darbininkas (Vienos galerija), Žemdirbiai ilsisi (Vienos Akademija), Karvės, avys ir arklys (Leipigo Muziejus) ir Šulinys Tiroly (Berlyno Tautinė Galerija).

GRAIKIJA išleido 7 p. ženklų seriją Jonėnų salų 100 metų prisigijimo sukakčiai paminėti. Ženkluose kiekvienai salai skirtas atskiras simbolis. Čia dedame 30 lepty p. ženklą, kuriame parodyta dievaitė Venera (Cythera salos simbolis).

Jonėnų salos -- Paxi, Ithaca, Lefkas, Zante, Cephalonia, Corfu ir Cythera guli Jonėnų jūroje tuoj į vakarus ir pietus nuo Graikijos pusiasalio. Bendras salų plotas apie 752 kv. mylios ir jose gyvena apie 232,000 graikų kilmės gyventojų. Senovėje salos priklausė Graikijai, vėliau jos pasekėjai Bizantijai, o nuo XI amž., pastarosios sunykus, čia įsivyravo Venecija ir Genova. Dar vėliau kai kurios salos pateko turkams, 1797 m. salas užėmė Napoleonas, vėliau rusai ir turkai, 1800 m. Konstantinopolio taikos sutartimi iš salų buvo sudaryta atskira Jonėnų valstybė, kuri prijungta prie Graikijos 1864 m. 1859 m. anglai Jonėnų saloms buvo išleidę atskirus pašto ženklus, 1923 m. italai buvo užėmę Corfu salą ir taip pat išleido p. ženklus. II Pas. karo metu -- 1941 m. italai vėl užėmė salas ir joms išleido visą eilę p. ženklų, tą patį padarė vokiečiai Zantės saloje 1943 m.

BELGIJA išleido 6 plus 3 frankų p. ženklą, kuriuo paminima

ATSIŪSTA PAMINĖTI

LIETUVIŲ DIENOS -- Iliustruotas žurnalas, savo spalio mėn. numerį paskyrė Lietuvii Dienai New Yorke aprašyti ir vaizdais parodyti. Turinys pavairintas Balio Augino eilėrašciais, Ant. Skirkos novele ir visuomeninės veiklos informacija.

L. D. išleina Los Angeles, leidžiamas A. Skirias, redaguojamas B. Brazdionio. Pren. kaina metams -- 6 dol.

THE GREEN LINDEN -- Selected Lithuanian Folksongs. Tai rinktinis lietuviškųjų liaudies dainų rinkinys. Voyages Press leidyklos išleistas angliškai. Redagavo Alg. Landsbergis ir Clark Mills. Įvadu parašė Robert Payne, Marija Gimbutienė. Iliustravo Vikt. Petravičius.

137 psl. Kaina -- 6 dol. Leidyklos adresas: Voyages Press, 35 West 75 St., New York 23, N.Y.

Gento sutarties 150 m. pasirašymo sukaktis. Piešiny parodyti sutarties dalyviai bei JAV ir Anglijos herbai.

Šios sutarties pasirašymas Gento 1814 m. gruodžio 24 d. baigė 1812-14 m. karą tarp Amerikos ir Anglijos. Karas prasidėjo dėl to, kad Anglija, įsivėlus į karą su Napoleonu ir norėdama nutraukti visokią paramą Prancūzijai per Atlantą, 1803 m. įvedė blokadą visiems laivams plaukiantiems iš Vakarų Indijos į Europą. Ši blokada lietė ir Amerikos laivus. Per sekančius keletus metus Atlante vyko nesustipratimai ir susidūrimai tarp britų ir amerikiečių laivų. Tikras karas prasidėjo 1812 m. birželio 18 d., kai Amerika paskelbė karą Anglijai ir pradėjo karo veiksmus prieš Kanadą. Amerikiečiai sunaikino anglų karo laivus Erie ežere, prie Sandusky ir 1813 m. įsiveržė okupavo ir sugrindino Toronto miestą (tada jis vadinosi York), gi angliai, išsilaipinę iš Vakarų Indijos salų, užpuolė ir sugrindino Washingtoną bei pradėjo karo veiksmus prieš Baltimorę ir New Orelaną. Šis nuostolingas ir nereikalingas karas buvo baigtas netrukus po Gento sutarties pasirašymo.

Naturally
SUPERIOR SAVINGS
SINCE 1909
13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.
HOME and REMODELING LOANS
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON
FUNERAL HOMES
Vėsinamas oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs
Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo
6621 Edna Avenue EN 1-1763
936 East 185th St. KE 1-7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

IEŠKOM ADRESATŲ!

Išsiuntinėjus A. Smetonos monografiją, kai kurie siuntiniai grįžo neįteikti, nes prenumeratoriai pakeitė adresus. Dabartinius savo adresus pranešti prašomi šie prenumeratoriai (skliausteliuose nurodomi užsisakytojų gyventieji miestai):

A. Antanaitis (Maspeth 78, N. Y.), Petras Ausiejus (Dorchester, Mass.), J. S. Galinaitis (Baltimore 23, Md.), J. Gedmintas (Dorchester, Mass.), Juozas Grybauskas (Chicago 32, Ill.), Juzė Jakubauskienė (Chicago 14, Ill.), Teodoras Janukaitis (Chicago, Ill.), Jonas Kalvaitis (So. Boston 27, Mass.), Alfars Latvėnas (Culver City, Cal.), Pr. Lembergas (So. Boston, Mass.), Dr. Stasys Pailauskis (Greenview, Ill.).

Pranešant naujus adresus prašom pridėti 2 pašto ženklus po 25 c., nes tiek susidaro papildomų išlaidų, išperkant gražinimus ir siunčiant juos antrą kartą.

Adresų pakeitimai siūsti A. Smetonos monografijos ekspedicijai: Mr. K. Pocius, 3908 Fir St., East Chicago, Ind. 46313.

L. N. FONDUI AUKOJO

Dirvos atspausdinama Lietuvos Nepr. Fondui aukojusių iš E. Chicago sąrašė praleistos 5 aukotojų pavardės, aukojusių po 10 dol., būtent: Kazimieras Vėleika, Vytautas Aukštutis, St. S., Tadas Mečkauskas ir Petras Steikūnas.

Darbininkas lapkričio 17 d. numeryje praneša savo skaitytojams, kad susirgus vyr. redaktoriui (S. Sužiedėliui), likusieji redakcijos nariai šiuo metu tegalį išleisti tik vieną numerį per savaitę.

Lietuvių Fondo valdybos adresus lieka ir toliau tas pat: 7243 So. Albanys Ave., Chicago, Ill. 60629, tel.: HE 4-4076, Teodoras Blinstrubas (pirmininkas). Šiuo metu LF peržengė 153.000 dolerių sumą.

Dr. Zigmas ir Žibutė Brinkiai, Los Angeles, Cal. ir **Juozas ir Anelė Januškevičiai**, Dorchester, Mass., įsijungę į Lietuvos lietuvių Fondo narių šeimą, įmokėdami po du šimtus dolerių įnašų.

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto seimas įvyks lapkričio 28-29 d. Henry Hudson viešbutyje, 353 W. 57th St., New Yorke.

Darbotvarkėje: Seimo pradėjimas — Laik. Vliko Valdybos pirmininkas K. Bielinis; Seimo prezidiumo rinkimai; sveikinimai; Vliko statutas — V. Vaitiekūnas. Po pertraukos: Seimo komisijų rinkimai; Vliko veiklos apžvalga ir ateities gairės — J. Audėnas; Lietuvos išlaisvinimo padėtis ir perspektyvos — V. Sidzikauskas; Samatos ir apyskaitos tvirtinimas — Finansų Komisija; Išlaisvinimo lėšų telkimas — prel. J. Balkūnas ir A. Ošlapas; Paskausimai ir diskusijos: "Visiems lietuviams" deklaracijos paskelbimas — St. Lušys; Klausimai ir sumanymai; Nutarimų priėmimas — komisijų pranešimai ir Seimo baigimas.

Waterburio Skautų Tėvų Komitetas lapkričio 28 d., šv. Juozapo parapijos salėje, John St., Waterbury, rengia tradicinį kaukių balių. Vakaro pradžia 7 v. v.

Pedagoginio Lituanistikos Instituto organizuojamos lituanistinio mokslo veiklų bibliotekėlės rėmėjų jau susitelkė per 100 asmenų su vienkartinio vieno dolerio įnašu. Jų tarpe nemaža vietoj vieno dolerio skyrusių po 2, 3 ir po 5 dol. S. Jasinskienė, gyv. Phoenixe, Arizonoje, vietoj gėlių spalio 24 d. mirusiai Jadvygai Mačernienei pagerbti Institutui atsiuntė 15 dol., o chigagiškis Jeronimas Ignatonis vietoj laukino vieno dolerio paskyrė 10 J. Didžbalis, gyv. Elizabethoje (N. J.) atsiuntė 11 dol. su iš karto susitelkusių

11 rėmėjų sąrašiu. Instituto studentų komisija, kurios prašymas parankinės bibliotekėlės reikalui prieš kurį laiką buvo paskelbtas spaudoje, kviečia kiekvieną šio laikraščio skaitytoją būti minėtos bibliotekėlės rėmėju su vienkartinio vieno dolerio įnašu. Rėmėjo įnašas siunčiamas Instituto išdinko kun. dr. J. Kubiliaus, SJ, vardu šiuo adresu: 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636. Visų rėmėjų pavardės įrašomos Instituto mecenatų knygoje.

Režisierius V. Žukauskas yra priimtas į amerikiečių profesionalų aktorių The Catholic Actors Guild of America, kuri neseniai šventė savo 50 metų gyvavimo jubiliejų.

Šį sezoną jo vadovaujama Brooklyn Vaidintojų Trupė su A. Kairio 3 v. kom. "Diagnozė" lankėsi Baltimorėje, Philadelphiaj, Elizabeth, N. J. ir gruodžio 12

d. vyks į Hartfordą.

Su individualiais pasirodymais V. Žukauskas dalyvavo Baltimorėje, Bostone ir lapkričio 21 d. Clevelande.

Gruodžio 5 d. Riverside, N. J. kultūriniam subuvime skaitys paskaitą "Senasis Lietuvos Teatras".

Kun. J. Borevičius S. J. lapkričio 29 dieną, 10 valandą Tėvų Jėzuitų koplyčioje, Chicagoje, laikys pamaldas ir pasakys pamokslą rajoninės lituanistinių mokyklų mokytojų konferencijos dalyviams. Po pamaldų konferencijos dalyviai padės vainiką prie laisvės kovų paminklo ir pagerbs mirusių mokytojų ir kovoje kritusių dėl Lietuvos laisvės.

Dail. Pranas Lapė, neseniai lankęsis okupuotoj Lietuvoj, papasakos patirtus įspūdžius New Yorko Lietuvių Prekybos Rūmų susirinkime š. m. lapkričio 28 d. (šeštadienį), 6:30 val. vak. Carnegie Endowment, 345 E. 46th Street, New York, N. Y.

Be to, Jonas Valiukėnas skaitys paskaitą apie Vertybių popierius, investicijas ir biržas, o Juozas Audėnas — apie investavimo fondus (Mutual Funds). Po paskaitų įvyks bendras pobūvis su vaišėmis. Kviečiami visi.

BOSTON

SANDARIEČIŲ SUKAKTIS

Lapkričio 15 d. Bostono sandariečiai buvo surengę savo organizacijos 50 metų sukakties minėjimą. Į tą rengimą buvo atvykęs ir iš kitų vietovių, kurie sudarė atskirą stalą banketo metu. Bet jų elgesys iškilnių metu parodė, kad tai būta kažkokių necivilizuotų asmenų, kėlusių triukšmą visą laiką. Buvo atvykęs ir socialistų vadas Stasys Mikėlonis su žmona, bet matyt, kas nors nepatiko, kad nesulaukė nė vaišių išvyko.

Iškilnių programą vedė Sandaros 7 Kuopos pirm. Bajerčius. Jo vadovavimas aiškiai parodė nervuotumą, greičiausiai dėl labai menko skaičiaus svečių. Porengimas buvo pradėtas himnais, tik gaila, kad nebuvo kam jų giedoti. Padėtį išgelbėjo čia buvęs Viščinis, uždėjęs himnų plokšteles. Ir plokštelėmis himnus grojant dalis svečių nekrepė į tai dėmesio, triukšmavo ir kalbėjosi.

Iš Chicago buvo atvykęs Sandaros viceprim. Drangelis ir ta proga pasakė kalbą. Prie garbės stalo buvo pakviesti Sandaros steigėjai Jonas Tuinila ir Jonas Kasmauskas. Tuinila tarė žodį apie Sandaros steigimosi laikus ir nuveiktus darbus, Kasmauskui, su kaupu rėmusiam organizacijos veiklą, nebuvo duota progos prasitarti. Prie garbės stalo dar buvo Tumavičienė ir Keleivio

VIRŠUJE: Pirmieji Chicago Lietuvos Vyrų Choro pionieriai 1949 metų spalio mėnesį Chicagoje, ką tik atvykę iš Europos, kai susiorganizavo choras. Šį rudenį Vyrų Choras mini 15 metų sukaktį. Pirmoje eilėje stovi E. Augustaitis, V. Radžius, A. Dzirvonas, A. Gečas — tuometinis dirigentas, J. Tamulionas, A. Kerelis, V. Kizlaitis; antroje eilėje iš k. į d. stovi: A. Numgaudis, P. Juodviršis, E. Misevičius, B. Pernaravičius, E. Vengianskas, A. Dundulis, A. Krutulis, V. Cirtautas, J. Česunskas; trečioje eilėje: A. Smolinskas, J. Raudys, L. Kalvaitis, J. Daukša, K. Skalsgiris, V. Kazlauskas, A. Antanavičius, J. Mockaitis ir A. Paulavičius. Nuotrauka daryta prieš 15 metų.

redaktorių Sonda bei kiti.

Kalbos užsitęsė apie 1 1/2 valandos. Po to visi sugūžėjo prie baro, kur viens kitą sveikinant, kai kuriems teko ir užsnūsti. Tik CV. atstovas dr. Drangelis ir dar keli svečiai išsilaikė pagarbiai ir stengėsi šventės orumą išlaikyti iki iškilnių pabaigos.

CHICAGO

Vaikų Nameliai pradėjo antruosius metus

Baigiantis vasarai pradėtas antrų metų darbas Montessori Vaikų Nameliuose, sumūšų priešmokyklinio amžiaus vaikų. Tas darbas susilaukė nemažo dėmesio iš visuomenės, o daugiausia iš tėvų pusės. Nameliai netik "studentų" skaičiumi paauogo, bet ir tėvai priklauso ar nepriklauso Montessori D-jai, pasireiškė aktyvesniu veikimu naujosios valdybos dėka, pirmininkaujant Kraučellinienei, jau nuo mokslo metų pradžios buvo sušaukti du susirinkimai. Abiejuose susirinkimuose buvo galima pastebėti valdybos energingą veiklą. Kiekvienam susirinkimui buvo pasirūpinta paskaitininkais su aktualiomis temomis. Bet, kaip žinome iš patyrimo, gauti paskaitininką ne taip lengva, o ypatingai tokį, kuris prieš mokyklinio amžiaus vaikų auklėjimo srityje būtų gerai nusimanęs.

Šioje vietoje noriu pasveikinti naujosios valdybos sumanyti, kviešti, kad ir svertimšalius, kurie toje srityje dirba arba tuo domisi.

Paskutiniame susirinkime, kuris įvyko š. m. spalio mėn. 11 d. kaip tik ir buvo pakviestas jaunas amerikietis Dr. H. Grodzin, M.D., kuris savo temoje: "Vaiko ir tėvų reagavimas į atsisakymą ligos metu" davė netik daug patarimų, kaip paruošti priešmokyklinio amžiaus vaiką ligoninei, bet pastebėta, kad jam nesvetimi ir Montessori auklėjimo metodai. Jis savo paskaitoje viską taip įdomiai surišo, kad po paskaitos dar ilgai vyko paklausimai bei atsakymai.

Reikia tikėtis, kad draugija, vadovaujama energingos valdybos, atliks didelius darbus prieš mokyklinio amžiaus vaikų auklėjimą.

Namelių vedėja yra Vaišvilienė ir mokytoja Juknevičienė. S.O.

Rasa ir Laimutis Degučiai, dalyvavę Springfield, Illinois, muzikos konkurse, savo amžiaus grupėje laimėjo pirmąją vietą.

Korpi Neo-Lithuania krepšinio komanda, Chicago lietuvių krepšinio meistris. Klūpo iš kairės: P. Liaugminas, A. Modestavičius, R. Miknaitis, S. Balta, E. Burkauskas. Stovi: E. Šilingas, D. Augius, E. Modestavičius, R. Panaras ir J. Rimkūnas.

Raminta Izokaitytė ir Donatas Prapuolenis neseniai Chicagoje suklūrę lietuvišką šeimą. Z. Degučio nuotrauka